

Smanjenje šteta: Program prevencije i redukcije šteta

Provoditelj: Udruga za pomoć ovisnicima "Vida" Rijeka

Godina provedbe: 2019

Kratki opis programa

Okosnica Programa prevencije i redukcije šteta je terenski rad s mladima, potencijalnim konzumentima psihoaktivnih supstanci u ambijentima noćnih izlazaka. Glavne aktivnosti Programa, pa tako i projekata koji sačinjavaju program, su educiranje mladih u kontekstu noćnih okruženja, podjela informativnog materijala, prezervativa, boca vode i drugih proizvoda usmjerenih na promociju odgovornih izbora i otkrivanje zdravlja te savjetovanje mladih o ponašanju u kriznim situacijama.

Sažetak programa

Program prevencije i redukcije šteta u Udruzi Vida kao samostalan program etabliran je u 2018. godini, iako smo i prije toga bili aktivni i provodili projekte u području prevencije. Ipak, od 2017. godine naša se aktivnost u ovom području intenzivirala te smo uspostavili brojne kvalitetne suradnje i partnerstva s ciljem provedbe ovog Programa.

Okosnica ovog Programa prevencije i redukcije šteta je terenski rad s mladima, potencijalnim konzumentima psihoaktivnih supstanci u ambijentima noćnih izlazaka. Glavne aktivnosti Programa, pa tako i projekata koji sačinjavaju program, su educiranje mladih u kontekstu noćnih okruženja, podjela informativnog materijala, prezervativa, boca vode i drugih proizvoda usmjerenih na promociju odgovornih izbora i otkrivanje zdravlja te savjetovanje mladih o ponašanju u kriznim situacijama.

Aktivnosti Programa provodile su se na najpoznatijoj party plaži Zrno, na dva glazbena festivala na otoku Krku te u noćnim klubovima na području Ličko-senjske županije. Opservirano je ponašanje posjetitelja noćnih klubova i lokala te je provedeno istraživanje s voditeljima i osobljem noćnih klubova te organizatorima glazbenih festivala kako bi se utvrdili najčešći i problemi povezani s uzimanjem droga u navedenim ambijentima i osmislila potencijalna rješenja. Također je provedeno istraživanje među mladima, pod nazivom „Ispitivanje razine znanja i stavova mladih o novim drogama“. U istraživanju je sudjelovalo ukupno 486 ispitanika te je temeljem rezultata ispitivanja osmišljen sadržaj informativnog i edukativnog materijala koji je distribuiran tokom terenskog rada.

U 2019. godini djelatnici Udruge Vida ukupno su 5 puta izlazili na teren radi provedbe aktivnosti smanjenja štete i educiranja mladih u kontekstu noćnih izlazaka. Obzirom da se radilo o terenskom radu, kontekst u kojem su provedene aktivnosti bio je neformalne prirode te nije dozvoljavao precizno prikupljanje podataka o korisnicima ovih aktivnosti. Stoga su brojke korisnika te njihova podjela prema dobi i spolu aproksimativne, a temelje se na broju distribuiranog edukativnog materijala te prezervativa.

Radi unaprjeđenja naših aktivnosti prevencije ovisnosti i smanjenja štete od uzimanja droga, kontinuirano uspostavljamo nove suradnje i partnerstva s područja RH, ali i šire. Udruga Vida od 2018. godine članica je europske mreže za smanjenje štete – Correlation Network i djeluje kao dopisnica ove organizacije. Ova uloga omogućuje nam uključivanje u brojne edukacije i konferencije te radne sastanke u organizaciji ove mreže, što prepoznajemo kao izvrsnu priliku za uspostavljanje novih suradnji te prikupljanje primjera dobre prakse.

1. Županije provedbe

Ličko-senjska, Primorsko-goranska

2. Ciljevi programa

Opći: Opći cilj Programa je povećati sigurnost mladih u kontekstima noćnih izlazaka kroz povećanje razine informiranosti i znanja o rizicima povezanim s konzumacijom psihoaktivnih tvari, osobito „novih“ droga, kod osoblja noćnih klubova i lokala te samih mladih.

Specifični: Prvi specifični cilj Programa bio je istražiti potrebe mladih i osoblja noćnih klubova/organizatora festivala u kreiranju sigurnijih noćnih okruženja. Na ispunjenju ovog specifičnog cilja radilo se ispitivanjem stavova, razine znanja

mladih o korištenju psihoaktivnih tvari, modalitetima uporabe i rizicima povezanih sa konzumacijom te razine prepoznavanja potencijalnih rizika za sigurnost gostiju od strane osoblja lokala/organizatora festivala i spremnosti da se ovi rizici umanje.

Drugi specifi ni cilj Programa bio je educirati mlade, potencijalne konzumente te voditelje i osoblje no nih klubova, kao i organizatore glazbenih festivala kako prepoznati negativne zdravstvene posljedice konzumacije psihoaktivnih tvari te osposobiti ih za primjenu osnovnih tehnika prve pomo i.

3. Ciljana skupina

Neintravenozni korisnici droga

4. Koje od navedenih aktivnosti smanjenja šteta provodi udruga

Dijeljenje kondoma, Distribuiranje materijala, Savjetovanje, Drugo

5. Broj podijeljenog materijala

Broj kondoma: 4000

Broj igala:

Broj štrcaljki:

Broj primjeraka edukativnog materijala: 5000

6. Broj prikupljenog materijala

Broj igala:

Broj štrcaljki:

7. Lokacije na kojima se vrši zamjena materijala

Mjesta na koja izlaze vanjski radnici

8. Gradovi/mjesta na kojim se vrši zamjena materijala te broj lokacija u pojedinom gradu/mjestu

Mjesta na koje izlaze vanjski radnici: Grad Krk (1), Baška (1), Rijeka (1), Novalja - plaža Zr e (4), Senj (2), Oto ac (4), Korenica (1), Gospi (4)

Drop-in centar:

9. Na in prikupljanja podataka o korisnicima programa smanjenja šteta

Nisu prikupljeni demografski podaci o korisnicima. Omjer muškaraca i žena me u korisnicima sukladan je omjeru spolova u op oj populaciji.

10. Broj osoba u programu smanjenja šteta

Korisnici: 4000

Stari korisnici:

Novopridošli korisnici: 4000

11. Broj osoba po spolu u programu smanjenja šteta

Korisnici muškog spola: 1960

Korisnici ženskog spola: 2040

Novopridošli korisnici muškog spola:

Novopridošli korisnici ženskog spola:

12. Broj ovisnika o drogama u programu smanjenja šteta koje su zaražene zaraznim bolestima

S hepatitisom B:

S hepatitisom C:

S HIV-om:

13. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Praćenje provedbe projekta vrši se praćenjem unaprijed određenih pokazatelja za određene aktivnosti. Najvažniji pokazatelji ovog Programa su

- broj organiziranih i održanih događaja (akcija informiranja mladih te osoblja naših klubova),
- broj educiranih članova voditelja i osoblja naših klubova i lokala te organizatora glazbenih festivala,
- broj mladih educiranih i informiranih u okviru aktivnosti u kontekstu naših izlazaka,
- broj mladih koji su sudjelovali u informativnom kvizu i dobili informacije, potrepštine i nagrade, ž
- broj podijeljenih informativnih materijala te proizvoda usmjerenih na smanjenje štete i promociju odgovornih izbora (prezervativa, boca vode, flastera, epila za uši itd.) te
- broj volontera koji je sudjelovao u provedbi aktivnosti.

Evaluacija uinka: Da

Metoda evaluacije uinka: Mladi koji su sudjelovali u aktivnosti informativnog kviza s pitanjima o novim drogama, po završetku kviza ispunjavali su evaluacijski upitnik, koji se sastojao od tri pitanja.

Najvažniji rezultati evaluacije: Evaluacija procesa ukazuje na vrlo dobre rezultate i uspješnost provedbe projekta. Svi određeni pokazatelji ostvareni su u mjeri u kojoj je planirano. Rezultati evaluacije uinka aktivnosti provedenih na glazbenim festivalima na otoku Krku i na plaži Zrće pokazuju kako su sudionici bili vrlo zadovoljni aktivnošću i njenim utjecajem. Rezultati evaluacije ukazuju da je najveći broj sudionika na pitanje „Kroz ovu aktivnost saznao/la sam nove informacije“ odgovorio da se u potpunosti slaže (63,6% sudionika). Prosječna ocjena svih sudionika iznosi 4,3. Na drugo pitanje, „Kroz ovu aktivnost saznao/la sam korisne informacije“, čak 75,8% sudionika odgovorilo je da se u potpunosti slaže s tvrdnjom, a prosječna ocjena za ovu tvrdnju je 4,7 što znači da se gotovo svi sudionici u potpunosti slažu s njom. Posljednja tvrdnja, „Ova aktivnost je zabavna“, ocijenjena je najpozitivnije. Prosječna ocjena za ovu tvrdnju je 4,9, odnosno 97% sudionika je izjavilo da se u potpunosti slaže s ovom tvrdnjom. Generalno, povratne informacije o informativnom kvizu, kao i o aktivnostima na informativnom štandu općenito, vrlo su pozitivne – sudionici su ostavljali i dodatne komentare na naše aktivnosti, poput onih da im se iznimno sviđa da dijelimo prezervative i boce vode; kako smatraju da je to što radimo vrlo odgovorno; da su jako sretni što postoje aktivnosti za prevenciju prijenosa spolno prenosivih bolesti na glazbenim festivalima i slično.

14. Evaluatori

Unutarnji

15. Dodatne napomene

16. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

221.141,84

17. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK): 19.993,40

Nacionalno financiranje (HRK): 201.148,44

Drugi izvori (HRK):